

Huvudman

Piteå kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid grundskolan Munksunds skola i Piteå kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet kan inte överklagas enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800).

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Munksunds skola i Piteå kommun.

Syftet med denna tillsyn är att bedöma om skolor genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och med rektorn den 27 och 28 oktober 2023. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Genomförande av garantin för tidiga stödinsatser

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår i huvudsak följande.

Lärarna i förskoleklass genomförde de obligatoriska kartläggningsmaterialen i svenska och matematik under höstterminen 2022. Skolans speciallärare genomförde bedömningsstöden i svenska och matematik med eleverna under höstterminen 2022. Under vårterminen 2023 genomförde undervisande lärare bedömningsstöden i svenska och matematik. Samtliga moment av

bedömningsstöden i svenska och matematik för årskurs 1 har genomförts under höst- och vårtermin.

De nationella proven för årskurs 3 genomfördes mellan sportlovet och påsklovet vårterminen 2023.

I förskoleklass genomförde alla elever förutom en elev samtliga delar av kartläggningsmaterialet. På grund av personliga skäl var det inte möjligt för den eleven att genomföra kartläggningsmaterialen. Rektorn fattade beslut om att undanta eleven från att genomföra kartläggningsmaterialen.

I årskurs 1 genomförde samtliga elever alla delar i bedömningsstödet i svenska och matematik.

I årskurs 3 genomförde inte alla elever samtliga delar av de nationella proven. Rektorn beslutade i samråd med lärare och speciallärare att undanta två elever från att genomföra delar av nationella proven på grund av att eleverna bedömdes att inte ha förutsättningar för att genomföra alla delprov. Elevernas stödbehov hade sedan tidigare årskurser identifierats och eleverna var redan föremål för särskilt stöd i form av åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet i förskoleklass (diarienummer 2019:567) användas. För varje elev ska läraren använda det kartläggningsmaterial som avses i 2 § vid avstämningstillfällen under höstterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet. (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2 och 3 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS] 2019:16).

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande i förskoleklass (diarienummer 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda det kartläggningsmaterial som avses i 4 § vid avstämningstillfällen under höstterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet. (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning, 4 och 5 §§ SKOLFS 2019:16).

I ämnena svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan (diarienummer 2019:563) användas. För varje elev i årskurs 1 ska läraren använda bedömningsstödet som avses i 2 § vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från Avstämning A, B eller C i bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen, 2 och 3 §§ SKOLFS 2016:66).

I ämnet matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan (diarienummer 2019:564) användas. För varje elev i årskurs 1 ska läraren använda bedömningsstödet som avses i 4 § vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen.

Läraren ska använda den del av bedömningsstödet som avser den aktuella terminen och börja på mellannivån för varje elev. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen, 4 och 5 §§ SKOLFS 2016:66).

Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3. Nationella prov ska genomföras i slutet av årskursen. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen).

Ett nationellt prov i årskurs 3 i grundskolan består av flera delprov. Samtliga delprov ska genomföras under tidsperioden den 13 mars 2023 till och med den 17 maj 2023 (5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar av dessa, för enskilda elever (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3.

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Efter genomförandet av kartläggningsmaterialet i förskoleklass och de nationella proven i årskurs 3 var det inga elever som visade indikation läsåret 2022/23. Lärarna har berättat att eleverna i förskoleklass behövde svårare material för att utmanas. Av eleverna i årskurs 3 var redan de elever som var i behov av stödåtgärder uppmärksammade.

I årskurs 1 har det efter genomförandet av de obligatoriska materialen funnits elever som visat indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaperna i de aktuella ämnena.

Efter att kartläggningsmaterialen genomfördes en analys av resultaten av lärarna. Därefter går resultaten igenom av specialläraren tillsammans med lärarna vid höstens klasskonferens.

För de elever som visat på indikation att inte nå målen efter genomförandet av obligatoriska materialen har en särskild bedömning av lärare och specialpedagogisk kompetens genomförts på möten som äger rum när resultaten av

bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3 är klara. För de elever som i den särskilda bedömningen bedömts vara i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd har stödinsatserna utformats i samråd med skolans speciallärare.

Skolans specialpedagogiska kompetens är utbildad speciallärare och arbetat som detta sedan år 2002.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. (3 kap. 4 § första stycket skollagen).

Ansvarig förskolelärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 § skollagen. (3 kap. 4 a § 1 p. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. (3 kap. 4 a § 2 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår i huvudsak följande.

Elevernas extra anpassningar utvärderas med två till sex veckors intervall av speciallärare och lärare. Utvärderingarna sker på terminskonferenserna, elevhälsomöten och arbetslagsmöten samt vid inbokade möten med lärare och speciallärare.

Efter läsårets slut sker en överlämning från undervisande lärare i förskoleklass till undervisande lärare i årskurs 1. Vid överlämningen medverkar specialläraren vid behov, och i de fall där eleverna har extra anpassningar eller ett åtgärdsprogram följer dokumentationen av dessa med till mottagande lärare.

Arbetet med överlämning från årskurs 3 till 4 påbörjades i januari med att elevernas anpassningar och stödinsatser utvärderades av speciallärare och rektor. Under våren genomfördes ett möte mellan avlämnande rektor och speciallärare och mottagande skolas rektor och specialpedagogiska kompetens där elevernas måluppfyllelse, anpassningar och stödinsatser kommunicerades med den mottagande skolan.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljningen enligt 4 b §. (3 kap. 4 a § 3 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Magnus Ledman har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Kajsa Wennberg medverkat.